

Środa, 16 lutego 2011 r.

9. zauważa, że obecna struktura finansowania MŚP w wielu krajach europejskich zarówno po stronie popytu, jak i podaży zależy w dużej mierze od systemów podatkowych i subwencji, które oferują silne zachęty dla finansowania dłużnego, a zniechęcają do finansowania kapitałowego; wzywa Komisję do podjęcia inicjatyw zmierzających do zwiększenia świadomości o problemach wynikających ze złych zachęt przewidzianych w ramach regulacyjnych i do zwrócenia się do państw członkowskich o przeprowadzenie niezbędnych reform;

Usuwanie przeszkód administracyjnych

10. wyraża zaniepokojenie z powodu złożoności unijnych regulacji finansowych i wytycznych dotyczących europejskich instrumentów finansowych, w szczególności gdy europejskie fundusze i programy wykorzystywane są do wspierania pojedynczych przedsiębiorstw poprzez udostępnienie relatywnie niewielkich kwot finansowych; uważa, że ilość czasu i środków finansowych potrzebnych w celu sprostania tym regulacjom jest całkowicie nieproporcjonalna do korzyści, jakie odnosi końcowy beneficjent finansowania; domaga się sprawnego zarządzania, skutecznej administracji i sprawozdawczości oraz efektywności pod względem kosztów w odniesieniu do innowacyjnych instrumentów finansowych; nalega, aby banki, pośrednicy i beneficjenci nie byli zniechęceni lub powstrzymywani przez wiążące się z tym obciążenia administracyjne, do korzystania z programów i funduszy; zwraca się do Komisji o zaproponowanie uproszczonych i mniej kosztownych regulacji oraz wytycznych, szczególnie dla programów mających na celu wspieranie mniejszych środków finansowych dla MŚP w formie gwarancji i instrumentów typu mezzanine lub instrumentów kapitałowych;

11. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie w 2010 r. Forum Finansowego MŚP i wzywa Komisję do dalszego usprawnienia współpracy z krajowymi bankami rozwoju lub bankami komercyjnymi w celu gromadzenia doświadczenia, wymiany najlepszych praktyk, rozwoju synergii i określenia sposobów uproszczenia i usprawnienia unijnych programów finansowania MŚP;

12. podkreśla, że obecnie działania na rzecz wsparcia finansowego MŚP stanowią część wielu różnych programów UE, takich jak CIP, fundusze strukturalne (JEREMIE), 7. PR i inne, i odnotowuje pewien brak spójności pomiędzy tymi programami; wzywa Komisję do ustanowienia większej spójności pomiędzy różnymi programami gwarancyjnymi oraz dobrej równowagi pomiędzy krajowymi i unijnymi systemami wspierającymi finansowanie innowacji lub udostępnianie kapitału wysokiego ryzyka dla MŚP; wzywa Komisję do utworzenia pojedynczego punktu kontaktowego dla różnych unijnych instrumentów finansowania przeznaczonych dla MŚP;

*

* *

13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.

Adekwatne, stabilne i bezpieczne systemy emerytalne w Europie

P7_TA(2011)0058

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zielonej księgi Komisji na rzecz adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych systemów emerytalnych w Europie (2010/2239(INI))

(2012/C 188 E/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając horyzontalną klauzulę społeczną zawartą w art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 lipca 2010 r. „Zielona księga Komisji na rzecz adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych systemów emerytalnych w Europie” (COM(2010)0365),

Środa, 16 lutego 2011 r.

- uwzględniając rezolucję z 11 listopada 2010 r. w sprawie wyzwań demograficznych i solidarności międzypokoleniowej ⁽¹⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji z dnia 7 lipca 2010 r. „Zielona księga Komisji na rzecz adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych systemów emerytalnych w Europie” ⁽²⁾,
  - uwzględniając wniosek Komisji dotyczący decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich: zintegrowane wytyczne dotyczące strategii Europa 2020 – część druga (COM(2010)0193), a także swoje stanowisko z dnia 8 września 2010 r. w sprawie tego wniosku ⁽³⁾,
  - uwzględniając komunikat Komisji z 29 kwietnia 2009 r. zatytułowany „Sprostanie wyzwaniom związanym ze skutkami starzenia się społeczeństwa w UE (Sprawozdanie na temat starzenia się społeczeństwa, 2009)” (COM(2009)0180), a także swoją rezolucję z dnia 7 września 2010 r. ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie odnowionej agendy społecznej ⁽⁶⁾,
  - uwzględniając swą rezolucję z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie przyszłości systemów zabezpieczenia społecznego oraz emerytur i rent: ich finansowania oraz tendencji do indywidualizacji ⁽⁷⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 października 2008 r. w sprawie propagowania integracji społecznej i walki z ubóstwem, w tym ubóstwem dzieci, w Unii Europejskiej ⁽⁸⁾,
  - uwzględniając wniosek Komisji przedłożony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2005)0507), a także swoje stanowisko z dnia 20 czerwca 2007 r. ⁽⁹⁾,
  - uwzględniając strategię sztokholmską Rady Europejskiej z 2001 r. dotyczącą reformy systemów emerytalnych w Europie,
  - uwzględniając decyzję Rady Europejskiej podjętą w 2001 r. w Laeken w sprawie wspólnych celów dotyczących emerytur, podkreślającą potrzebę uczynienia ich adekwatnymi, stabilnymi i elastycznymi,
  - uwzględniając Kartę praw podstawowych UE, zwłaszcza jej art. 23,
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów i Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0025/2011),
- A. mając na uwadze, że obecnie ludzie wchodzi na rynek pracy w późniejszym wieku ze względu na bezrobocie dotyczące zwłaszcza osoby młode o niskich kwalifikacjach lub ze względu na dłużej trwające kształcenie, w niektórych przypadkach na wyższym poziomie, oraz że przeciętnie ludzie opuszczają rynek pracy przed osiągnięciem ustawowego wieku emerytalnego, ich aktywność zawodową przerywają okresy braku aktywności, zaś ich długość życia rośnie,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0400

⁽²⁾ EESC/SOC/386, 20 stycznia 2011 r.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0309.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0306.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 212 E z 5.8.2010, s. 23.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 212 E z 5.8.2010, s. 11.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 16 E z 22.1.2010, s. 35.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 9 E z 15.1.2010, s. 11.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 146 E z 12.6.2008, s. 216.

Środa, 16 lutego 2011 r.

- B. mając na uwadze to, że kryzys finansowy i gospodarczy w dużym stopniu przyczynił się do najpoważniejszego wyzwania demograficznego, przed jakim stoi UE,
- C. mając na uwadze, że zgodnie z aktualnymi danymi liczba osób wchodzących na rynek pracy spada (liczba osób aktywnych zawodowo w UE zacznie się kurczyć począwszy od 2012 r.), zaś liczba emerytów rośnie (w 2008 r. na każdą osobę powyżej 65 roku życia lub starszą w UE będą przypadają cztery osoby czynne zawodowo, do 2020 r. stosunek ten wyniesie jeden do pięciu, a do 2060 r. – jeden do dwóch), mając też na uwadze, że zachodzące zmiany zależą od różnic demograficznych między państwami członkowskimi,
- D. mając na uwadze to, że zapewnienie adekwatnych, stabilnych i bezpiecznych emerytur jest nieodłącznie związane z wyższym poziomem zatrudnienia, większą wydajnością i większym wzrostem gospodarczym,
- E. mając na uwadze, że zarządzanie gospodarcze w Unii Europejskiej powinno brać pod uwagę holistyczne podejście, jak przedstawiono to w zielonej księdze,
- F. mając na uwadze, że kryzys finansowy doprowadził do wzrostu bezrobocia, podniesienia się poziomu ubóstwa i zwiększenia się wykluczenia społecznego, podnosząc deficyt budżetowy w wielu państwach członkowskich oraz wzmagając problemy związane z finansowaniem emerytur (czy to z podatków, czy z innych źródeł), a także to, że wykazał on słabość niektórych systemów funduszy emerytalnych,
- G. mając na uwadze, że cel dotyczący stopy zatrudnienia na poziomie 75 %, zawarty w strategii UE 2020, powinien przyczynić się do stabilności systemów emerytalnych,
- H. mając na uwadze, że rosnąca przewaga tymczasowych i niepewnych miejsc pracy powoduje zmniejszenie wkładu wnoszonego w ramach systemów emerytalnych i negatywnie wpływa na stabilność tych systemów i adekwatność przyszłych emerytur,
- I. mając na uwadze, że ograniczanie ryzyka i amortyzacja szoku muszą być uwzględniane podczas opracowywania funduszy emerytalnych,
- J. mając na uwadze, że osoba, która poświęca swój czas i swoje zdolności na wychowywanie dzieci lub opiekę nad osobami starszymi, powinna cieszyć się uznaniem społeczeństwa oraz że cel ten mógłby zostać osiągnięty przez przyznanie takiej osobie odrębnych uprawnień, w szczególności dotyczących emerytury,
- K. mając na uwadze, że równość kobiet i mężczyzn jest wartością, celem i podstawowym prawem w Unii oraz że instytucje UE mają obowiązek uwzględniania kwestii równości płci we wszystkich podejmowanych działaniach,
- L. mając na uwadze, że kobiety są bezpośrednio i pośrednio dyskryminowane w zakresie różnych aspektów związanych z emeryturami w Unii Europejskiej,
- M. mając na uwadze, że przewidywany wpływ reform emerytalnych jest zazwyczaj oparty na profilu średnio zarabiającego mężczyzny zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy i realizującego pełną ścieżkę kariery zawodowej, i że aktuarialne tabele statystycznej długości życia z podziałem na płeć mają negatywny wpływ na obliczenia wysokości emerytury kobiet i przewidują w odniesieniu do nich niższą stopę zastąpienia dochodów netto przez świadczenie emerytalne,
- N. mając na uwadze, że starsze kobiety znajdują się w szczególnie niekorzystnej sytuacji w przypadku, gdy ich prawo do świadczeń emerytalnych wynika ze stanu cywilnego (renta rodzinna) i gdy ze względu na przerwy w przebiegu kariery zawodowej nie przysługują im wystarczające nabyte przez nie same prawa do świadczeń emerytalnych,

Przepisy ogólne

Poziom UE i państw członkowskich

1. przyjmuje z zadowoleniem podejście holistyczne zaprezentowane w zielonej księdze, które dąży do powstania nowych impulsów na poziomie krajowym i UE celem ustanowienia solidnych, długoterminowych, adekwatnych i stabilnych systemów emerytalnych zabezpieczających zasadę pomocniczości; przypomina, że tradycje, sytuacja gospodarcza i demograficzna, a także uwarunkowania rynku pracy różnią się w poszczególnych państwach członkowskich i że należy przestrzegać zasad pomocniczości i solidarności, zgodnie z którymi państwa członkowskie zachowują pełną odpowiedzialność za organizację krajowego systemu emerytalnego;

Środa, 16 lutego 2011 r.

2. podkreśla, że wszystkie państwa członkowskie stoją w obliczu ogromnych wyzwań związanych z zagwarantowaniem zaspokojenia oczekiwań obywateli dotyczących adekwatnych i stabilnych emerytur, w czasach gdy ogólna sytuacja społeczna i gospodarcza jest trudna i różni się w poszczególnych państwach członkowskich i systemach prawnych;
3. podkreśla, że MŚP są jednym z największych pracodawców w UE i najbardziej przyczyniają się do wzrostu gospodarczego oraz będą nadal wносиły istotny wkład w stabilność i adekwatność systemów emerytalnych państw członkowskich; z tego względu pragnie dostrzec rozwój sektorowych, międzysektorowych i/lub terytorialnych funduszy w celu zwiększenia przystępowania pracowników MŚP do systemów emerytalnych, co mogłoby służyć jako przykład najlepszych praktyk;
4. wskazuje, że dla urzeczywistnienia rynku wewnętrznego rozsądna polityka gospodarcza i społeczna, która uwzględni wyzwania związane z solidarnością międzypokoleniową, wnosi znaczący wkład w trwałą politykę zatrudnienia, wzrost i stabilność, zwłaszcza poprzez utrzymanie spójności społecznej; podkreśla, że partnerzy społeczni odgrywają przy tym ważną rolę;
5. jest zdania, że długoterminowe inwestowanie i oszczędzanie na przyszłą stabilność systemów emerytalnych mają kluczowe znaczenie i powinny być brane pod uwagę w ramach nadzoru makroekonomicznego;
6. zwraca uwagę, że ogólne wytyczne polityki gospodarczej oraz pakt na rzecz stabilności i wzrostu odnoszą się do wydatków publicznych związanych ze starzeniem się; uważa, że precyzyjne uwzględnienie w deficycie publicznych zobowiązań emerytalnych oraz obliczeń deficytu jest jednym z wielu warunków stabilności; domaga się uwzględnienia tego wymiaru przy reformie zarządzania gospodarką, zapewniając odpowiednie traktowanie różnych filarów systemów emerytalnych i skupiając się na ich stabilności;
7. wzywa Komisję i Radę – jako że zrównoważony i właściwie funkcjonujący system emerytalny jest niezwykle ważny dla obywateli i stabilności finansów publicznych – do zapewnienia, że koszt reform emerytalnych nadal będzie uwzględniany przy ustalaniu, czy państwo członkowskie powinno podlegać procedurze nadmiernego deficytu, oraz zaleca nie tyle faworyzowanie konkretnego rodzaju reformy emerytalnej, co stabilności systemu finansowania; zwraca uwagę, że systemowe reformy emerytalne wiążą się ze znacznymi kosztami transformacji, które należy uwzględnić w kontekście obliczania długu publicznego i deficytu budżetowego;
8. podkreśla, że stabilność finansów publicznych wymaga uwzględnienia całkowitego długu publicznego i prywatnego w ocenie; zwraca uwagę, że oszczędności emerytalne są czymś więcej niż jedynie oszczędnościami przeznaczonymi konkretnie na emerytury; domaga się, aby pełny zakres niefinansowanych bezpośrednich zobowiązań emerytalnych w sektorze publicznym stał się przejrzysty i został ujawniony z myślą o długotrwałej stabilności finansów publicznych;
9. podkreśla, że troska o emerytury i systemy emerytalne stanowi odpowiedzialność państw członkowskich; bierze pod uwagę to, że gospodarki państw członkowskich są od siebie wzajemnie uzależnione i w związku z tym wzywa UE i państwa członkowskie do koordynowania swych różnych polityk emerytalnych oraz do stosowania otwartej metody koordynacji w celu zapewnienia adekwatności, bezpieczeństwa i stabilności systemów emerytalnych;
10. stwierdza, że istnieją znaczące różnice pomiędzy pierwszym, drugim i trzecim filarem systemów emerytalnych w państwach członkowskich i że UE odczuwa brak wspólnotowo ustalonego zestawu kryteriów, definicji oraz dogłębnej analizy, które dokładnie wyjaśniłyby funkcjonowanie rozmaitych systemów emerytalnych, a także iż brakuje jej przejrzystego nadzoru, który odnosiłby się do poszczególnych systemów; podkreśla, że UE powinna przede wszystkim zwiększyć porównywalność systemów emerytalnych i promować wymianę dobrych praktyk; uważa, że Komisja musi podjąć niezbędne działania w celu ustalenia typologii systemów emerytalnych w państwach członkowskich oraz wspólnego zbioru definicji, tak aby umożliwić porównywanie systemów;

Środa, 16 lutego 2011 r.

Płeć

11. ubolewa, że zielona księga nie poświęca dostatecznej uwagi kwestii płci; jest zdania, że obecna nieadekwatność świadczeń emerytalnych pomiędzy mężczyznami i kobietami wynika z utrzymujących się różnic na rynku pracy, takich jak różnice w okresach bezrobocia, obowiązki związane z opieką, różnica w wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn, nadmierna liczba kobiet pracujących w warunkach niepewności zatrudnienia i w niepełnym wymiarze godzin, a także przeszkody w pogodzeniu obowiązków zawodowych z życiem osobistym; wzywa w związku z tym Komisję i państwa członkowskie do kontynuowania wysiłków na rzecz wyeliminowania tych różnic i zapewnienia w perspektywie długoterminowej równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie emerytur, np. poprzez uwzględnienie urlopów macierzyńskich i opieki nad starszymi członkami rodziny jako rzeczywistej pracy uprawniającej do otrzymywania świadczeń emerytalnych przez mężczyzn i kobiety;

12. podkreśla znaczenie zindywidualizowania praw emerytalnych i domaga się stosowania kryteriów podczas obliczania świadczeń emerytalnych dla kobiet w taki sposób, który zapewniłby ekonomiczną niezależność mężczyznom i kobietom; wzywa państwa członkowskie do rozważenia podejścia zgodnego z cyklem życia w odniesieniu do emerytur w celu zapewnienia rozwiązań dla wyzwań wynikających z cyklu nowoczesnego życia zawodowego;

13. stwierdza, że sprawiedliwość międzypokoleniową i interesy młodszego pokolenia należy postrzegać jako najważniejsze aspekty wzmocnionej metody koordynacji mającej na celu dalszy rozwój krajowych polityk emerytalnych w oparciu o współpracę pomiędzy państwami członkowskimi;

14. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zobowiązanie podmiotów finansujących zakładowe i inne dodatkowe systemy emerytalne do korzystania przy obliczaniu świadczeń emerytalnych z neutralnych pod względem płci tabel śmiertelności, aby zapobiec „karaniu” kobiet za dłuższą średnią życia;

Adekwatność

15. jest zdania, że niemożliwe jest ustanowienie przez UE adekwatnej wysokości emerytur, ponieważ są one w ogromnym stopniu uzależnione od specyficznych warunków panujących w państwach członkowskich; wzywa jednakże Komisję do opracowania wytycznych umożliwiających państwom członkowskim sporządzenie kryteriów w odniesieniu do minimalnego poziomu emerytur; uważa, że państwa członkowskie powinny zdefiniować adekwatność jako niezbędny warunek godnego życia starszych osób;

16. uważa, że państwa członkowskie same są odpowiedzialne za określenie odpowiednich rozwiązań w zakresie emerytur dla własnych obywateli w ramach prowadzonej polityki gospodarczo-społecznej; zachęca je do wprowadzenia systemu, który jest najbardziej odpowiedni dla zagwarantowania każdemu godnego poziomu życia, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej słabych grup społeczeństwa;

17. podkreśla, że w zakresie systemów emerytalnych zróżnicowanie dochodu emerytalnego poprzez połączenie publicznych (pierwszy filar) i pracowniczych (w większości przypadków drugi filar) systemów może być gwarantem adekwatnych rozwiązań w zakresie emerytur;

18. zauważa, że w większości państw członkowskich pierwszy filar jest najważniejszy i oparty na zasadzie solidarności oraz że finansowanie pierwszego filaru będzie pod mniejszą presją, jeśli więcej osób będzie czynnych zawodowo oraz jeśli rozwiązany zostanie problem pracy nielegalnej i nierejestrowanej, przy czym można omówić pomiędzy państwami członkowskim w ramach otwartej metody koordynacji również inne alternatywne formy finansowania pierwszego filaru; podkreśla, że powszechne systemy reparycyjne potwierdziły podczas kryzysu finansowego i gospodarczego swoją stabilność i niezawodność; wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby emerytury w pierwszym filarze były powyżej granicy ubóstwa;

19. podkreśla, że w odniesieniu do stabilności i adekwatności systemów emerytalnych w niektórych państwach członkowskich świadczenia w ramach trzeciego filaru odgrywają pewną rolę; zaznacza jednak, że opcja ta jest dostępna wyłącznie dla osób o odpowiednich dochodach, które są w stanie opłacić składki w ramach tych systemów i dlatego może odgrywać jedynie ograniczoną rolę w zapewnianiu godnego dochodu;

Środa, 16 lutego 2011 r.

20. uważa, że bardzo przydatna byłaby lepsza wymiana informacji pomiędzy państwami członkowskimi na temat kosztów i skuteczności różnych form ulg podatkowych w przypadku prywatnych emerytur;

21. uważa, z uwagi na presję budżetową, że duże znaczenie ma efektywność wydatków socjalnych; ocenia, że w sytuacji obecnej presji budżetowej wydatki socjalne odegrały ważną rolę polegającą na łagodzeniu wstrząsów gospodarczych i społecznych podczas kryzysu; jest zdania, że systemy repartycyjne wykazały swoją zasadniczą rolę w zapewnieniu solidarności międzypokoleniowej; ocenia ponadto, że drugi i trzeci filar powinny odegrać rolę uzupełniającą w zmniejszaniu tej presji; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia najlepszego możliwego połączenia form świadczeń emerytalnych w celu zapewnienia emerytur w przyszłości; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia dostępu obywateli do możliwości prywatnego gromadzenia oszczędności; podkreśla, że w związku z kryzysem finansowym niektóre państwa członkowskie zamierzają wprowadzić zmiany w swoich systemach emerytalnych; wzywa je do zapewnienia, by wszystkie systemy emerytalne pozostały jednak stabilne, niezawodne i trwałe, oraz aby wszystkich zmian dokonywano w oparciu o właściwy dialog społeczny i dostarczanie wystarczających informacji; popiera zapewnienie pracownikom wystarczającej ilości czasu potrzebnego do podjęcia świadomych i przemyślanych decyzji, jeśli pracownicy ci mogą dokonywać samodzielnego wyboru;

22. podkreśla, że wzrost gospodarczy i wysoka stopa zatrudnienia zwiększają stabilność i adekwatność systemów emerytalnych, podczas gdy wysoka inflacja wywiera szkodliwy wpływ na te cechy;

23. uważa, że oszustwa podatkowe są niepokojącym zjawiskiem i muszą być zwalczane najskuteczniej, jak to możliwe, ponieważ stanowią zagrożenie dla przyszłej adekwatności i stabilności systemów emerytalnych;

Wiek emerytalny

24. uważa, że ze względu na zmiany demograficzne i równowagę finansową emerytur konieczne jest, by więcej osób znajdowało się na rynku pracy i było na nim dłużej aktywnymi, lecz odnotowuje wzrost oczekiwanej długości życia; uważa również, że lepsze warunki związane z higieną pracy są koniecznym warunkiem niezbędnym do przedłużenia okresu aktywności zawodowej; wzywa państwa członkowskie do umożliwienia kontynuowania pracy tym osobom, które nadal chcą pracować; wzywa państwa członkowskie, które podniosły ustawowy wiek emerytalny lub zamierzają to zrobić, do wspierania pracy osób starszych poprzez ulgi podatkowe i socjalne; wzywa też państwa członkowskie do tworzenia dostosowanych i elastycznych umów o pracę i systemów emerytalnych dla osób starszych, w celu wsparcia i ułatwienia łączenia wynagrodzenia pracowniczego z emeryturą, oraz do wprowadzenia środków odstraszających, które utrudnią przedsiębiorstwom zwalnianie osób starszych; wzywa Komisję do rozpoczęcia badań mających na celu analizę tego, w jaki sposób dystrybucja zasobów wpływa na oczekiwaną długość życia w państwach członkowskich;

25. stwierdza, że na rynku pracy istnieją duże różnice w ustawowym wieku emerytalnym oraz w rzeczywistym przechodzeniu starszych osób na emeryturę i zaleca, by w sposób priorytetowy potraktować kwestię zapewnienia tego, by pracownicy mogli pracować do momentu osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego; zauważa, że wymienione rozbieżności są szczególnie istotne dla pracowników wykonujących zawody o najbardziej uciążliwym charakterze; z tego względu apeluje do państw członkowskich oraz partnerów społecznych o wymianę informacji na temat dobrych praktyk; wzywa ich również do zawierania porozumień mających pozytywny wpływ na stabilność emerytur i prowadzących, w elastyczny sposób, do wydłużania kariery zawodowej do czasu ustawowego wieku emerytalnego, np. poprzez opracowanie kompleksowych strategii zarządzania strukturą wiekową na szczeblu krajowym i w przedsiębiorstwach, poprzez opracowanie nowych sposobów zapewnienia równowagi pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym dostosowanych do konkretnych potrzeb starszych pracowników oraz poprzez nagradzanie osób, które dłużej pracują;

26. podkreśla, że starsza siła robocza i dłuższa kariera zawodowa mogą mieć pozytywny wpływ na ożywienie gospodarcze i przyszyły rozwój; jest zdania, że dla (starszych) pracowników, którzy wykonują ciężką pracę fizyczną/umysłową, dynamiczny rynek pracy musi oferować kreatywne rozwiązania, jak uelastycznienie ustawowego wieku emerytalnego, emerytury w niepełnym wymiarze godzin, dostosowane warunki pracy, zachęcanie do kształcenia się przez całe życie, usprawnione usługi pośrednictwa pracy lub możliwość zmiany miejsca pracy, w celu trwałego zrównoważenia wymagań pracy z możliwościami pracowników; uważa, że konieczne jest rozwijanie czynnej polityki zapobiegającej dyskryminacji ze względu na wiek poprzez monitorowanie właściwego wdrażania dyrektywy 2000/78/WE i dyrektywy 2006/54/WE oraz wspieranie europejskiej kultury aktywnego starzenia się zapewniającej starszym osobom witalne i godne życie; wzywa państwa członkowskie do połączenia kar za dyskryminację na rynku pracy z zachętami dla pracodawców na rzecz stworzenia rynku pracy sprzyjającego integracji; wzywa państwa członkowskie, w kontekście reform i wydłużania okresu pracy zawodowej, a także przy wsparciu Komisji, do bardziej skutecznego wdrażania dyrektyw w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy;

Środa, 16 lutego 2011 r.

Strategia UE 2020

27. z zadowoleniem przyjmuje w strategii 2020 odniesienie do integracji starszych pracowników na rynku pracy; ubolewa, że w strategii 2020 zabrakło wyraźnego odniesienia do godnych, adekwatnych i stabilnych systemów emerytalnych, mimo że zależy od nich osiągnięcie niektórych celów określonych w strategii 2020; z tego względu sugeruje włączenie celów zielonej księgi do strategii 2020;

28. jest zdania, że jeśli strategia 2020 odniesie sukces oznacza to, że stworzonych będzie więcej bezpiecznych miejsc pracy wysokiej jakości, że więcej osób będzie pracować za adekwatne wynagrodzenie oraz na odpowiednich warunkach, co będzie się wiązać ze wzrostem płatności obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne, i że skorzysta na tym wzrost gospodarczy, a zatem wzmocni się stabilność i adekwatność systemów emerytalnych;

29. zgodnie ze strategią 2020 wspiera celową i aktywizującą politykę rynku pracy, która troszczy się o podniesienie udziału osób, które obecnie stanowią mniejszość na rynku pracy, a zwłaszcza tych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji; uważa, że UE powinna opracować nowe wskaźniki służące monitorowaniu wpływu reform emerytalnych na grupy będące w trudnej sytuacji; podkreśla, że w Unii Europejskiej nadal rozpowszechniona jest praca nielegalna i że osłabia to opcje polityki społecznej; wzywa właściwe instytucje państw członkowskich do wspierania włączenia społecznego i do przeciwdziałania pracy nierejestrowanej, w celu zwiększenia równowagi systemów emerytalnych;

Dyrektywa w sprawie IORP

30. zauważa, że na ogół wdrożenie dyrektywy o instytucjach pracowniczych programów emerytalnych (IORP) przez państwa członkowskie opóźnia się; wzywa Komisję do przedsięwzięcia w razie konieczności działań przeciwko państwom członkowskim w celu zapewnienia właściwego i terminowego wdrożenia dyrektywy IORP;

31. zgadza się, że celem powinien być wysoki poziom bezpieczeństwa przyszłych emerytów, z zachowaniem rozsądnego poziomu kosztów ponoszonych ze strony podmiotów finansujących oraz w kontekście stabilnych systemów emerytalnych;

32. zwraca uwagę, że zgodnie z art. 15 ust. 6 w odniesieniu do wyliczania rezerw technicznych dyrektywa IORP stanowi, że „Komisja proponuje wszelkie niezbędne kroki w celu zapobieżenia możliwym zakłóceniom spowodowanym przez różne poziomy stóp procentowych i ochrony interesów uczestników i beneficjentów każdego programu”; wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny wpływu przed przeglądem dyrektywy IORP oraz do uwzględnienia tendencji polegającej na zwiększeniu liczby systemów o zdefiniowanej składce i zmniejszeniu liczby systemów o zdefiniowanym świadczeniu;

33. przypomina, że dyrektywa IORP stanowi, iż „rzeczywisty rynek wewnętrzny usług finansowych ma kluczowe znaczenie dla wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy we Wspólnocie” oraz iż przedmiotowa „dyrektywa stanowi zatem pierwszy krok w kierunku rynku wewnętrznego pracowniczych programów emerytalnych zorganizowanego na skalę europejską”;

34. podkreśla, że nowo powołany europejski organ nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) musi w pełni wykorzystywać swoje uprawnienia oraz odgrywać ważną rolę w procesie przygotowywania przeglądu dyrektywy IORP i w opracowywaniu przepisów prawnych, takich jak projekty standardów technicznych, wytyczne i zalecenia dotyczące systemu wypłacalności; przypomina, że dyrektywa IORP nie powinna mieć zastosowania do jakichkolwiek publicznych zobowiązań emerytalnych lub pracowniczych systemów emerytalnych w pierwszym filarze;

35. uważa, że jakościowe elementy dyrektywy w sprawie wypłacalności *Solvency II* są nieocenionym punktem wyjścia dla wzmocnienia nadzoru IORP; zwraca uwagę, iż dotyczy to w szczególności wymogów związanych z właściwym zarządzaniem ryzykiem;

Środa, 16 lutego 2011 r.

Mobilność i przenoszenie uprawnień

36. podkreśla, że mobilność na rynku pracy w UE będzie miała w nadchodzących latach istotne znaczenie dla tworzenia miejsc pracy oraz dla wzrostu gospodarczego; uważa w związku z tym, że zaufanie obywateli ulegnie zwiększeniu, gdy zniesione zostaną utrudnienia w zakresie mobilności wewnętrznej i transgranicznej; uważa, że w świetle ich następstw dla systemów emerytalnych trzeba zająć się takimi kwestiami jak brak możliwości przenoszenia praw emerytalnych, długie okresy nabywania uprawnień, zachowanie nieaktywnych uprawnień, nieobniżanie poziomu ochrony oraz różnice w traktowaniu zobowiązań podatkowych i zasad aktuarialnych; podkreśla pozytywne wpływy, jakie na system emerytalny mógłby wywrzeć bardziej dynamiczny rynek pracy;

37. stwierdza, że porozumienia odnośnie do emerytur w pierwszym filarze uregulowane są za pomocą stosownego rozporządzenia koordynującego, jednak dla innych filarów konieczne są uproszczone rozwiązania;

38. zauważa tendencję polegającą na zwiększeniu liczby systemów o zdefiniowanej składce oraz zmniejszeniu liczby systemów o zdefiniowanym świadczeniu; zwraca uwagę, że podmioty wypłacające emeryturę w rezultacie przenoszą ryzyko inwestycyjne na oszczędzających na emeryturę; jest zdania, że dla dobra różnorodności i kompleksowości rozmaitych kapitałowych zakładowych systemów emerytalnych należy ustanowić wzajemną zgodność dotyczącą przenoszenia zgromadzonych uprawnień do świadczeń emerytalnych w sensie, że przenoszenie uprawnień zaczyna obowiązywać wraz z zawarciem nowej umowy, zaś podanie o przeniesienie jest honorowane jedynie wtedy, gdy potrącenie to ma na celu zasilenie funduszu zapewniającego bezpieczną starość; domaga się dogłębnej analizy kwestii podatkowych związanych z kapitałowymi zakładowymi systemami emerytalnymi oraz kapitałowymi systemami ubezpieczeń na życie; uważa, że jeśli chodzi o kwestie transgraniczne, działania UE powinny wyraźnie koncentrować się wokół opracowania minimalnych standardów dotyczących nabycia i zachowania uprawnień emerytalnych oraz na ułatwieniu wprowadzenia krajowych systemów śledzenia związanych z tymi uprawnieniami;

39. przyjmuje z zadowoleniem stworzenie krajowych systemów śledzenia uprawnień emerytalnych z różnych źródeł we wszystkich państwach członkowskich i wzywa Komisję do złożenia wniosków dotyczących systemu śledzenia uprawnień emerytalnych na poziomie UE;

Przegląd prawodawstwa UE

40. stwierdza, że w wielu europejskich państwach członkowskich rozpoznaje się znaczenie zakładowych systemów emerytalnych oraz że UE może mieć pozytywny wpływ poprzez zapewnienie koordynacji między różnymi systemami oraz zachęcanie państw członkowskich do dopilnowania tego, by - pod względem społecznych, prawnym i ekonomicznym - istniały uzasadnione ramy, które w odpowiedni sposób będą chronić uczestników programów emerytalnych oraz będą umożliwiać dostęp do zrozumiałych informacji emerytalnych; podkreśla, że jeśli w państwach członkowskich funkcjonują obowiązkowe fundusze emerytalne, którymi kierują prywatne instytucje, takie systemy również powinny być analizowane pod względem zgodności z europejskimi warunkami i kryteriami odnoszącymi się do bezpieczeństwa, inwestycji i klasyfikacji aktywów; podkreśla, że należy zasadniczo dokonać pełnej oceny skutków wszystkich propozycji dotyczących zakładowych systemów emerytalnych, szczególnie w celu określenia dodatkowych kosztów i obciążenia administracyjnego;

41. uważa, że w tych państwach członkowskich, w których ustanowione są emerytury pracownicze, i które nie są przeważnie włączone do pierwszego filaru, uregulowania w ramach drugiego filaru powinny być dostępne dla wszystkich pracowników na mocy prawa, bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na płeć, sektor i/lub umowę o pracę;

42. wzywa Komisję Europejską, aby zachęciła państwa członkowskie do zbadania, jak można ułatwić egzekwowanie prawa pracowników do udziału w drugim filarze poprzez rozszerzony dialog społeczny, i do złożenia wniosków mających na celu propagowanie takiego filaru tam, gdzie jeszcze on nie istnieje; wzywa również do opracowania metody zarządzania zapewniającej parytetowe zarządzanie tym filarem, zwłaszcza gdy chodzi o strategię inwestowania oszczędności;

43. wzywa państwa członkowskie do rozwijania dialogu społecznego i obywatelskiego dotyczącego zapewniania świadczeń emerytalnych oraz do pełnego uwzględniania wyników tego dialogu;

44. uważa, że przepisy na poziomie UE odnoszące się do trzeciego filaru i do jego bezproblemowego transgranicznego funkcjonowania wymagają dokładniejszego przeglądu w świetle dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego, zwłaszcza gdy chodzi o produkty finansowe, oraz że należy tworzyć jednakowe warunki; podkreśla, że wspomniany przegląd przepisów będzie musiał uwzględnić interes uczestników tych systemów;

Środa, 16 lutego 2011 r.

45. uważa, że aby osiągnąć spójność systemów ostrożnościowych stosowanych przez różne podmioty świadczące usługi finansowe, należy stosować zasadę „takie samo ryzyko – takie same zasady – taki sam kapitał”, uwzględniając przy tym charakterystyczne cechy poszczególnych produktów lub systemów emerytalnych;

46. przyznaje, że wciąż istnieją przeszkody dla ponadgranicznego oferowania indywidualnych programów ubezpieczeń emerytalnych (w ramach trzeciego filaru), takich jak systemy ubezpieczeń na życie; zwraca się do Komisji o wskazówki co do przezwyciężenia tych przeszkód, jak również o przedstawienie ogólnych ram pozwalających na uregulowanie tych działań;

47. zauważa, że w dziedzinach, w których uprawnienia dotyczące emerytur leżą w gestii Unii Europejskiej, prawo europejskie wykazuje znaczne rozdrobnienie; wzywa Komisję do zbadania, czy racjonalizacja przedmiotowych ram regulacyjnych jako elementu lepszego stanowienia prawa byłaby właściwa;

Prawodawstwo UE/dobre praktyki

48. przypomina o już postanowionym utworzeniu Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA); podkreśla konieczność takiego wyposażenia tego organu, by efektywnie realizował powierzone mu zadania, a jednocześnie odpowiedniego uwzględnienia specyfiki i charakterystycznych cech pracowniczych systemów emerytalnych;

49. zauważa, że fundusze emerytalne, w tym IORP, są w dalszym ciągu regulowane i nadzorowane jako autonomiczne podmioty finansowe, mimo że w praktyce takie działania podejmują konglomeraty;

Wymogi Kapitałowe

50. uważa, że wnioski dotyczące systemu wypłacalności dla instytucji pracowniczych programów emerytalnych (IORP) muszą uwzględniać specyfikę emerytur mając jednak na uwadze, że ryzyka występujące w sektorze ubezpieczeń różnią się od tych, z jakimi muszą sobie radzić instytucje pracowniczych programów emerytalnych, zwłaszcza w odniesieniu do uwarunkowań dotyczących prawa do emerytury, czasu trwania portfeli emerytalnych oraz fakt, że instytucje pracowniczych programów emerytalnych stanowią specjalne narzędzia inwestycyjne zarządzające portfolio jednorodnych produktów; podkreśla, że głównym celem takiego systemu byłoby zapewnienie zwiększonej ochrony obecnych i przyszłych emerytów; uważa, że należy dokonać pełnej oceny skutków tych propozycji, szczególnie w celu określenia dodatkowych kosztów i obciążenia administracyjnego; uważa, że wszelka zmiana przepisów dotyczących wypłacalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych powinna zostać przeprowadzona w ramach istniejącej dyrektywy IORP; podkreśla, że rozwiązanie kwestii związanych z wymogami kapitałowymi systemu funduszy emerytalnych jest ściśle powiązane ze skutecznym rozwiązaniem kwestii, o których mowa w art. 8 dyrektywy w sprawie niewypłacalności;

51. podkreśla, zgodnie z oświadczeniem Komisji opublikowanym w zielonej księdze, że dyrektywa IORP opiera się na podejściu minimalnej harmonizacji *Solvency I*, podczas gdy w najbliższej przyszłości zakłady ubezpieczeniowe będą stosować oparty na ryzyku system *Solvency II* nawet w odniesieniu do swojej działalności w dziedzinie emerytur pracowniczych;

52. podkreśla, że rynki finansowe mogą funkcjonować skutecznie tylko wtedy, gdy istnieje pewność i zaufanie; uważa, że pewność i zaufanie wymagają ustanowienia wymogów ostrożnościowych dla instytucji finansowych, przy czym IORP nie powinny stanowić tutaj wyjątku;

53. wzywa Komisję do opracowania propozycji w zakresie procesu podejmowania decyzji dotyczących systemu wypłacalności IORP, a zwłaszcza, zgodnie z oświadczeniem Komisji ogłoszonym w zielonej księdze, do możliwie jak najszybszego przeprowadzenia analizy wpływu w zakresie stosowania systemu wypłacalności, takiego jak *Solvency II*;

Prawodawstwo UE dotyczące niewypłacalności

54. z uwagą przyjmuje do wiadomości dużą różnorodność we wdrażaniu i stosowaniu dyrektywy w sprawie niewypłacalności; zauważa, że chociaż stosowne przepisy legislacyjne mogą być względnie dostosowane, rezultaty mogą być niewystarczające i tym samym niezgodne z celem dyrektywy; nawiązuje do wniosku Komisji, że w niektórych przypadkach dotyczących wdrażania obowiązków nałożonych na podstawie art. 8 dyrektywy można zastanawiać się, do jakiego stopnia niektóre z tych środków mogą być wystarczające, by chronić interesy pracowników i emerytów na wypadek niewypłacalności pracodawcy oraz, że należy rozpatrzyć szereg zagadnień;

Środa, 16 lutego 2011 r.

55. wzywa Komisję do uważnego śledzenia wdrażania omawianej dyrektywy, podjęcia działań przeciwko państwom członkowskim w uzasadnionych przypadkach oraz ewentualnego uwzględnienia przy dokonywaniu przeglądu przedmiotowej dyrektywy szczególnej sytuacji dotyczącej zobowiązań finansowych pracodawcy względem pracownika lub jego funduszu emerytalnego;

56. uważa, że konieczne jest wzmocnienie prawodawstwa UE dotyczącego niewypłacalności pracodawców, tak aby każdemu pracownikowi zapewnić jednakową ochronę jego oszczędności, niezależnie od charakteru systemu wypłacania świadczeń emerytalnych obsługiwane przez pracodawcę danego pracownika;

57. wzywa do zbadania, czy stowarzyszenia ubezpieczeń emerytalno-rentowych, takie jak te funkcjonujące w Luksemburgu i w Niemczech, których celem jest ochrona systemów rezerw księgowych drugiego filaru, można rekomendować innym państwom członkowskim w celu ochrony mechanizmu zabezpieczającego;

Informacje/udział i inwestowanie

58. jest zaniepokojony niedostatecznymi informacjami udzielonymi opinii publicznej przez organy publiczne oraz organy administrujące świadczenia emerytalne odnośnie do wymogów, opcji, możliwości, nabytych uprawnień, oczekiwanych wyników i rzeczywistego stanu rzeczy, jeśli chodzi o świadczenia emerytalne; podkreśla, że podczas zawierania umów dotyczących dodatkowych systemów emerytalnych obywatelom należy przekazywać informacje dotyczące rzeczywistych kosztów i opłat oraz wyczerpujące informacje dotyczące statusu ich emerytur; podkreśla również znaczenie solidnej edukacji finansowej od wczesnego etapu;

59. zwraca uwagę, że istnieje potrzeba zwiększenia przejrzystości i ujawnienia opłat nakładanych przez podmioty wypłacające emerytury na zarządzanie aktywami, a zwłaszcza na wszystkie warstwy inwestycji; jest zdania, że informacje udzielane obywatelom państw członkowskich i przez fundusze, dotyczące nabytych uprawnień, powinny być włączone w funkcjonujący, przejrzysty i dostępny system na szczeblu europejskim;

60. uważa, że obywatele muszą być na czas i w pełni informowani o wszystkich długofalowych konsekwencjach jakiegokolwiek reformy systemu emerytalnego, zwłaszcza o wysokości ich własnej emerytury i liczbie przepracowanych lat uprawniających do otrzymywania emerytury; zauważa, że reforma będzie musiała przewidywać skuteczny i sprawny system przejściowy; wzywa państwa do zainicjowania działań, które umożliwiłyby obywatelom samodzielne poinformowanie się o konsekwencjach ich własnych decyzji dotyczących emerytur, a także zatroszczenie się o swoje własne rozwiązania w zakresie adekwatnej emerytury i które zachęcałyby ich do tego;

Koordinacja polityki

61. uważa, że w przyszłych dyskusjach nad adekwatnym, bezpiecznym i stabilnym systemem emerytalnym przydałoby się stworzenie platformy emerytalnej, obejmującej przedstawicieli instytucji UE, partnerów społecznych i odpowiednie zainteresowane strony, w celu wniesienia wkładu w informowanie o najlepszych praktykach oraz w przygotowanie inicjatyw politycznych zgodnych z zasadą pomocniczości; jest zdania, że aby uniknąć pokrywania się odnośnych aspektów należy uwzględnić funkcjonowanie Komitetu do spraw Dodatkowego Zabezpieczenia Emerytalnego („forum emerytalnego”);

62. wzywa Komisję do rozpatrzenia powołania specjalnej grupy zadaniowej ds. emerytur, w której uczestniczyć będą stosowne dyrekcje generalne odpowiedzialne za kwestie emerytur;

*

* * *

63. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.